

Zad. 1 (seria V). Maksymalna wartość prędkości punktu drgającego ruchem harmonicznym jest równa V_m , a wartość jego maksymalnego przyspieszenia a_m . Znaleźć funkcję opisującą zależność położenia tego punktu od czasu wiedząc, iż w chwili $t=0$ punkt znajdował się w położeniu, w którym na punkt nie działała żadna siła. Czy podane warunki jednoznacznie pozwalają na wyznaczenie ruchu punktu?

Dane $V_m, a_m, F(t=0)=0$

Szukane $x(t)$

Wychylenie od położenia równowagi punktu wykonującego drgania harmoniczne nietłumione można zapisać w postaci:

$$x = A \cos(\omega t + \varphi_0)$$

Prędkość i przyspieszenie tego punktu można wyrazić wzorem:

$$V_x = \frac{dx}{dt} \stackrel{\frac{d(\cos(bt+c))}{dt} = -b \sin(bt+c) \quad b, c \text{-stałe}}{=} -A\omega \sin(\omega t + \varphi_0) \qquad a_x = \frac{dV_x}{dt} \stackrel{\frac{d(\sin(bt+c))}{dt} = b \cos(bt+c)}{=} -A\omega^2 \cos(\omega t + \varphi_0)$$

Maksymalne wartości prędkości i przyspieszenia

$$V_m = |V_x|_{\max} = A\omega \Rightarrow \omega = \frac{V_m}{A} \qquad a_m = |a_x|_{\max} = A\omega^2 \Rightarrow a_m = A \frac{V_m^2}{A^2} \Rightarrow a_m = \frac{V_m^2}{A} \Rightarrow A = \frac{V_m^2}{a_m}$$

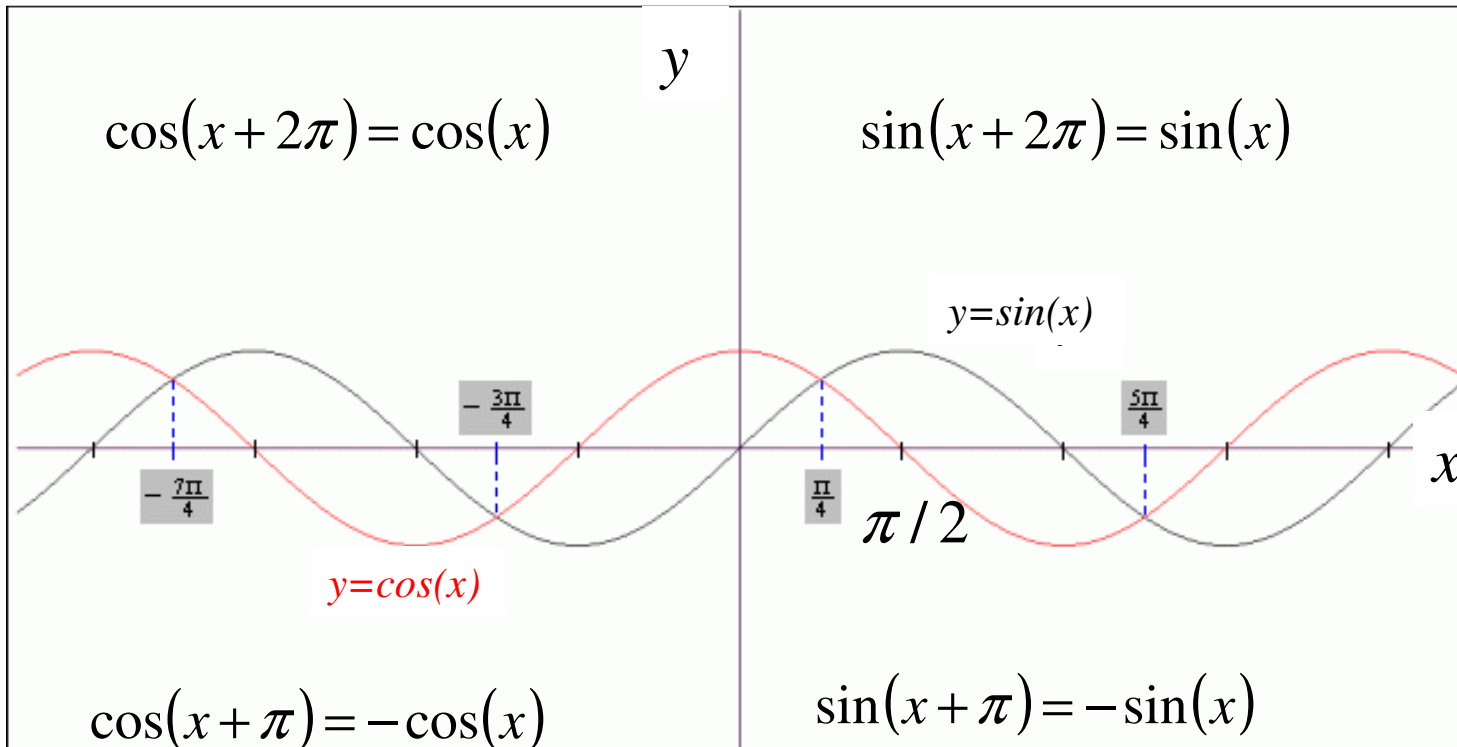
$$\omega = \frac{V_m a_m}{V_m^2} = \frac{a_m}{V_m}$$

Siła wypadkowa $F_x = ma_x = -mA\omega^2 \cos(\omega t + \varphi_0)$

$$F_x(t=0) = 0 \Rightarrow \cos(\varphi_0) = 0 \Rightarrow \varphi_0 = (2n+1)\frac{\pi}{2} \quad (n\text{-liczba całkowita})$$

$$A = \frac{V_m^2}{a_m} \quad \omega = \frac{a_m}{V_m}$$

$$x = A \cos(\omega t + \varphi_0) = x = \frac{V_m^2}{a_m} \cos\left(\frac{a_m}{V_m}t + (2n+1)\frac{\pi}{2}\right) = \frac{V_m^2}{a_m} \cos\left(\frac{a_m}{V_m}t + n\pi + \frac{\pi}{2}\right)$$

$$\cos(x + \pi) = -\cos(x)$$

$$\sin(x + \pi) = -\sin(x)$$

$$\cos\left(x + \frac{\pi}{2}\right) = -\sin(x)$$

$$\cos\left(x + \frac{\pi}{2}\right) = -\cos\left(x - \frac{\pi}{2}\right) = -\cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = -\sin(x)$$

Gdy n jest liczbą parzystą to

$$x = \frac{V_m^2}{a_m} \cos\left(\frac{a_m}{V_m} t + n\pi + \frac{\pi}{2}\right) = \frac{V_m^2}{a_m} \cos\left(\frac{a_m}{V_m} t + \frac{\pi}{2}\right) = -\frac{V_m^2}{a_m} \sin\left(\frac{a_m}{V_m} t\right)$$

Gdy n jest liczbą nieparzystą to

$$x = \frac{V_m^2}{a_m} \cos\left(\frac{a_m}{V_m} t + n\pi + \frac{\pi}{2}\right) = -\frac{V_m^2}{a_m} \cos\left(\frac{a_m}{V_m} t + \frac{\pi}{2}\right) = \frac{V_m^2}{a_m} \sin\left(\frac{a_m}{V_m} t\right)$$

Ostatecznie
$$x = \pm \frac{V_m^2}{a_m} \sin\left(\frac{a_m}{V_m} t\right)$$

Informacje podane w zadaniu nie precyzują, w którą stronę poruszał się punkt w chwili początkowej, co nie pozwala na określenie jednoznacznie znaku końcowego wyrażenia na zależność wychylenia punktu od położenia równowagi w funkcji czasu opisanego powyższym wzorem